2de. JAARGANG. CURACAO DEN 18n. APRIL 1885. No 68.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

De agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba.* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

25 April	*Harrison*	van	Liverpool.
26 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
30 „	*Valencia*	„	New-York.
7 Mei	*Royal Mail*	..	Southampt.

CALENDARIO.
April.

19. II DOMINGO despues di Pasen.
20. LUNA. Dedic. di Iglesia.
21. MARTES S. Anselmo ob. i dr.
22. RAZON. Sta. Inés de Monte Pelosiano v.
23. HUEBES. S. Jorge, m.
24. VIERNES S. Fidel, m.
25. SABRA. S. Marcos, evang. *abst.*

STAND DER MAAN.
E. K. 21 April 6 ure 44 m. A. M.

Opkomst der Zon:
20 April 5 ure 47 m.
Ondergang der Zon:
20 April. 6 ure. 13 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

19 April	*Duitsche st.*	naar	Hamburg.
28 ..	*Carácas*	„	New-York.
3 Mei	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
7 ..	*Paketsch.*	..	St. Thomas.

HET ÉÉN ITALIË.

De eenheid van Italië, hoewel onder de bescherming en ten behoeve van een gekroond hoofd tot stand gebracht, is het werk der revolutie geweest, die de oudste en heiligste rechten met voeten trad en dus alle wettig gezag ondermijnde. Dat zulke eenheid op zeer broze grondslagen moet rusten, is steeds de overtuiging van alle weldenkenden geweest, die het als een natuurlijk en noodzakelijk gevolg beschouwden, dat het kwaad hier eenmaal zijn meester zou loonen. Het ééne koninkrijk heeft dan ook altijd eene aanzienlijke hoeveelheid burgers onder zijne zonen geteld, die zich bij deze toepassing van het recht van den sterkste niet konden neerleggen; en nu, na een tijdsverloop van vijftien jaren is er de reactie ten gunste van het herstel der pauselijke heerschappij sterker dan ooit.

Doch ook buiten het schiereiland neemt de stroom der openbare meening eene wending aan, die zich tegen deze met verkrachting van het legitimiteitsbeginsel verkregen eenheid keert en toont, op welke wrakke gronden zij steunt, zoo zij al niet een rechtstreeksche bedreiging is voor hare duurzaamheid. Vooral in Duitschland is deze zwenking merkbaar, in dat machtige rijk, om welks vriend- en bondgenootschap het ééne Italië zoo lang en zoo kruipend gebeden heeft. De Duitsche pers schijnt zich dezer dagen het wachtwoord gegeven te hebben, om Italië aan het verstand te brengen, dat de voorwaarden van zijne eenheid bloot kunstmatige zijn, die een definitief karakter missen.

De *Kreuzzeitung* wrijft het ministerie-Mancini op vrij stroeven toon onder den neus, dat de eenheid van Italië geheel en al van den wil der centrale mogendheden (lees: Pruisen en Oostenrijk) afhangt.

Het *Tageblatt* noemt Italië eene jonge mogendheid, wier bestemmingen nog niet zijn vastgesteld.

De *Berliner Courier* geeft den Italianen den raad, niet te veel op de hulp der centrale mogendheden te bouwen.

Zelfs de zeer geavanceerde *Freie Zeitung* laat Italië in den steek, en stemt in met het koor, waaraan ook de *Grenzbote*, de *Reichsanzeiger* enz. enz. deelnemen.

Wat aan deze eenstemmigheid nog meer klem bijzet en haar als het ware bekroont, is het feit, dat zelfs het orgaan van Bismarck, de officieuze *Norddeutsche Zeitung*, wel verre van een dezer bladen te weerspreken, zich in denzelfden zin en zelfs met nog sterker bewoordingen uitlaat.

Italië weet het dus, de machtige, die in onzen tijd de lotbestemmingen der tronen in handen heeft, zegt het, dat zijne bestemmingen nog niet geregeld, nog slechts voorloopig zijn.

Wat ons, katholieken, betreft, wij wisten dit reeds lang. Een buitengewone vloed kan de rots van Petrus voor een tijd overstelpen, maar op dien vloed zal vroeg of laat de ebbe volgen.

(*Huisgezin.*)

INGEZONDEN.

EL PERIODISMO O LOS PERIODISTAS.

I.

Tal es neolójicamente el nombre que se dá á la profesion de los que se ocupan en hacer publicaciones periódicas por medio de la imprenta, y la cual ha tomado en nuestros tiempos tal carácter de desitud y desenfreno contra la religion católica, la justicia y la verdad, que es yá un deber llamar la atencion de los hombres honrados y buenos padres de familia, acerca de la necesidad en que están de invigilar y aun de entrar á sostener los derechos de la sociedad, á cuyo seno se empeñan en llevar el error y la perversion de las buenas costumbres esos escritores de la nueva escuela, que viene propagando ideas estrafalarias y subversivas contra los sanos principios del cristianismo, en todo aquello en que se ha propuesto refrenar las pasiones desordenadas y condenar los errores y los vicios.

No entra en nuestro propósito encerrar en los límites de nuestras creencias católicas todo el vuelo, ensanche ó perfeccion que cada inteligencia pueda llevar al desarrollo físico de la sociedad, pero si sostenemos que el mundo salió del cáos de la ignorancia, de la servidumbre y de la ignominia merced al cristianismo, que nos trajo la igualdad, la libertad y la justicia y estableció los principios de orden, de moral y de fraternidad, bajo los cardinales preceptos de amor y de caridad, que son los únicos que nos pueden llevar por el camino de la armonía á la república universal ó acuerdo fraternal entre todas las naciones.

Siendo incuestionable que la religion, como primera necesidad y satisfaccion del alma, es la base de toda instruccion sólida y honrada, que como fuente de todo lo grande, noble y consolador en las calamidades inherentes á las miserias humanas, es lo único á que podemos aspirar para levantar el corazon en nuestras aflicciones hasta la Divinidad, se hace inesplicable y doloroso como el periodismo (cuya mision es ilustrar la sociedad, corregir las malas costumbres, enseñar al que no sabe, defender al perseguido, predicar la fraternidad y llevar al sentimiento público el amor y la caridad) haya tomado el camino de las difamaciones, de la mentira y de la propaganda contra las apreciaciones históricas de mas profunda intensidad y amargo en las creencias católicas, buscando en la conducta y proceder del clero, que las abona y sustenta, motivos y pretextos para llevar al corazon de las muchedumbres prevenciones y enconos que rechazan la buena fé y el honesto proceder. No teniendo pues nada de comun el principio con el hombre ni la doctrina cristiana con los encargados de su propagacion, es hasta villano, aun mas que inmoral, cebarse en la reputacion y bien proceder de hombres tan ejemplares como los que tenemos á la vista.

Con el mismo glacial aplomo con que afrontarian la afirmacion de su existencia, entran cual si fueran cuestiones matemáticas en la negativa de hechos que traen siglos de comprobacion, y la sancion incontrovertible que le dan el consentimiento y acatamiento de todas las generaciones preteritas, acaso mas empeñadas que nosotros en saber á que atenerse en materias de dogma y de fé, por lo mismo que esas creencias ponian límites á su voluntad y á sus pasiones, y sujetaban todas sus acciones dentro del círculo de lo justo á deberes inquebrantables y de tan enojosa trascendencia como el deslinde del mio y tuyo, que trajo el cristianismo. No debiendo ni pudiendo equitativamente ser ilimitada ninguna de las relaciones sociales entre sí ¿quien ha autorizado al periodismo á traspasar los límites del tiempo, y del consentimiento que millones de millones de criaturas que por ellos han pasado, para negar los hechos bíblicos, el fundamento inquebrantable de la iglesia católica, la doctrina cristiana y aun la fé, sin la cual todo seria embuste, enredo é invencion? Nos contestarán con ese capcioso raciocinio, con el supuesto sánalotodo, con la libertad de pensar, como si pudiera existir sin daño de la humanidad ninguna facultad ilimitada ¿qué libertad mas santa que la de vivir? ¿y no obliga la sociedad á millares de millares de sus hijos á que vayan á morir donde tiene necesidad de hacer la guerra? ¿por qué no ha de ponerse á la imprenta, cuando traspasa los límites de la verdad, de la justicia y de la moral, cuando se abusa de ella para engañar y exitar las malas pasiones, silencio ó responsabilidad?

Aun prescindiendo de esa difamacion contra el Clero católico, sin atender á que la santidad de su ministerio no los saca de su condicion de hombres para convertirlos en Angeles, que ni aun así estarian exentos de la diatriba y de la calumnia, nada tienen que hacer las revelaciones ni las doctrinas católicas ni los principios evanjélicos, con los estravios, imperfecciones ó errores de los escogidos ó consagrados al servicio de Dios y de su iglesia, encargados de la tarea de procurar la salvacion de sus semejantas, y solo buscando é inventando con incidiosa perversidad medios seductores de llevar al corazon de los incautos, de los ignorantes y de los pobres de espíritu, la duda, la prevencion ó la indiferencia contra los saludables pero severos preceptos del cristianismo, que reconocen como base la represion, correccion y modificacion de las pasiones desordenadas, es que descienden esos Lobos con piel de obeja á el artificioso y superchero medio de engendrar en los ánimos de las muchedumbres inconscientes, odio ó mala voluntad contra el clero que vijila y procura que la corrupcion y los vicios no degraden á esa humana especie, sin comprender vá los mistificadores, por que el orgullo los ciega, que el sentimiento religioso lo llevan todos los seres racionales en el alma como inspira-

cion instintiva que les dice: vuestro bien y vuestra conservacion te vienen del sacrificio del hombre Dios que te libró del pecado, dejándote, y pidiéndote por única recompensa el amor á tu prójimo ó sea á tu hermano, aun cuando sea tu enemigo. Ya no existe en el mundo quien no sepa que solo en Jesucristo y su doctrina se encierra el bien del género humano.

No es necesario estudiar ni profundizar, para descubrir los funestos propósitos de esa propaganda periodística contra toda moral, contra toda virtud, contra todo lo que tienda á reprimir ó siquiera reprobar los apetitos desordenados sino la ambicion y el sensualismo que vienen infiltrando, por medio del lujo y del orgullo, en las buenas y sanas costumbres que aun no han podido corromper los perseverantes enemigos de las enseñanzas y doctrinas católicas, apesar del tenaz empeño en sembrar y propagar la semilla venenosa de las falsas acusaciones contra la iglesia católica y los ministros del culto, halagando y seduciendo todas las pasiones que hieren el corazon humano, violentando las fibras de los deseos y apetitos naturales en nuestra condicion de pecadores. Pues como dijo el gran Orador Romano: *Si quereis tener siervos á vuestro servicio, inflamad la vanidad y sensualidad, procurando satisfacer todos los desórdenes de la voluntad de los que os rodean*, pues como elemento desorganizador, sino llena su objeto la difamadora prédica contra el clero, sembrando el odio y la discordia en el terreno de la relajacion social, es porque tropiezan con la inquebrantable roca de las doctrinas evangélicas, que han inoculado esa universal conciencia de que ellas encierran los únicos saludables y verdaderos principios por los cuales es que puede alcanzar el hombre su libertad y dicha verdadera en la tierra y su salvacion en el cielo.

De esa incesante prédica del periodismo contra la verdad revelada, es que ha tomado aliento lo corrupcion y el orgullo sensual para precipitarse en el destenable terreno del materialismo, que como teoria puede despreocupar y despojar á todo hombre que piensa, del convencimiento que haya adquirido, de que sin los vínculos de la familia amparados y proclamados por la doctrina cristiana, no conoceria los inefables goces del amor y de la caridad que lo llevará si á la adoracion de un Dios, y tanta es la ceguedad y ofuscacion del periodismo y la heregia, que no alcanzan á comprender que el materialismo lleva en si mismo el manifiesto absurdo de propender á la disolucion de todos los vínculos sociales y desencadenamiento de los apetitos desordenados, que llevados á lo absoluto, sino convirtiera en malvados á todos los hombres, justificaria cuando menos todos los vicios y todos los crímenes. Por mas ignorante ó débil que supongamos pues á el hombre, retrocederá espantado al comprender que el materialismo lo aparta de Dios, que es el supremo bien, para entregarlo al primer malhechor.

En vano buscará la propaganda disociadora en tan ridícula como desmoralizadora teoría, el formidable ariete para combatir la fé é inquebrantable esperanza que el cristianismo ha sembrado en todos los corazones y almas sensibles que ven, palpan y recojen esos bienes, gracias y consuelos, que en todos los dolores, angustias y miserias de la vida nos traen las doctrinas evangélicas; en vano serán siempre esas declamaciones contra los sagrados cánones que registran los concilios, que registra la historia, y que de generacion en generaciones han venido recibiendo la sancion de su bondad y de su utilidad, por la voluntad de los que los aprobaron como testigos presenciales, para trasmitirlos á su descendencia y que esta los trajera hasta nosotros, para que los deleguemos á nuestros hijos como los vínculos de union entre la tierra y el cielo, pues el cristianismo se remonta hasta la creacion del mundo, por que fué ese mismo único y verdadero Dios el que se reveló á Moises en el Sinaí para darle los Santos mandamientos que mas luego debian ser la ley y la salvacion de toda la humanidad.

Todo cuanto nos rodea, cuanto vemos oimos y palpamos nos confirma, aun apesar de la vanidad y el orgullo, que necesariamente fracazan ante los limites de nuestra capacidad y de nuestro poder, que el único fin con que recibimos el soplo de vida que nos sacó de la nada, fué para buscar en primer término y como una necesidad del alma el reino de Dios y su justicia, pues lo único grande, noble y digno á que puede aspirar el hombre sobre la tierra, es á elevarse por sus costumbres, su lealtad y su probidad hasta merecer el respeto, la admiracion y esa confianza que le coloca en la capacidad de hacer y merecer el bien de sus semejantes; y esas costumbres, esa lealtad y esa pureza, solo podemos recibirla y nos viene de los preceptos que nos impone la religion católica en sus mandamientos, en que lleva la grandeza, la abnegacion y el amor, hasta imponernos como deber el perdon y aun la caridad para nuestros enemigos, entre los cuales acaso sean los mas caracterizados los que llevan el engaño, la seduccion y el error á las inocentes y desapercibidas masas, que no cuentan con otro apoyo, refugio y proteccion que la consagracion al trabajo, la práctica de la moral, y la fé en las eternas recompensas con que los alienta y hace amar y confraternizar la doctrina de Jesu Cristo.

Entre las muchas y admirables grandezas que encierran las doctrinas evangélicas, no es por cierto la de menos interes la absoluta libertad en que dejó á el hombre como redimido del pecado, de buscar en la justicia y en el bien que haga á sus semejantes cuantas recompensas y favores puedan caracterizarle y distinguirle en la tierra, prometiéndole todas las de una eternidad celestial si en el desempeño de esas tareas y obligaciones no olvida ni descuida los preceptos establecidos y creados para el bien y la dicha de todas las criaturas libertadas por el magno sacrificio de la redencion universal. De donde debemos concluir que solo la vanidad, la soberbia y un absoluto olvido de nuestra naturaleza, de nuestros deberes y de nuestro fin, nos revela por criminal ingratitud contra el creador universal, y nos hace crueles, tiranos y feroces para con los que nos han colocado al frente de sus destinos, y para que les garantizemos con nuestra influencia su bien y su justicia. En artículos subsiguientes esclareceremos, estas mal pergeñadas ideas.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 16n April 1885.

Bij Koninklijk besluit van 22 Februari 1885 N° 7 is aan den Heer *J. B. Gravenhorst*, Gouvernements-ambtenaar op *Bonaire*, vergunning verleend tot het aannemen van het Borstbeeld van den Bevrijder, hem door den President der Vereenigde Staten van *Venezuela* geschonken.

De Heer *Henri Elsman* op *St. Eustatius* toegelaten en gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functiën van translateur en interpreteur in de Nederlandsche en Engelsche talen.

Aan den Brigadier *H. Verheyen* alhier, wegens dringende familiebelangen, een buitenlandsch verlof naar *Nederland* voor den tijd van zes maanden verleend.

De Heeren *M. Daal* en *E. S. L. Maduro*, leden van den Kolonialen Raad, met den Administrateur van Financiën, in commissie benoemd, teneinde de bezwaren, die door de betrokkenen tegen den aanslag in de belasting voor de Weerbaarheid over 1885 mochten worden ingebracht, te onderzoeken en daarover te beslissen.

Zullende de commissie de dagen harer zittingen bekend maken.

Den 13n dezer heeft de officier van gezondheid 2e klasse Dr. *C. A. Rath*, die op *Bonaire* gedetacheerd is geweest, den dienst bij het Garnizoen van den Heer *S. M. Lansberg* overgenomen.

Ter Gouvernements-Secretarie zijn ter inzage van belangstellenden nedergelegd het „Bericht aan Zeevarenden," uitgegeven door de Afdeeling Hydrographie van het Ministerie van Marine te *'s Gravenhage*, N° 5 t/m. 11 van 1885.

De bestaande quarantaine voor schepen, komende van *Porto-Rico*, opgeheven.

DINSDAG, 14 April jl., had de O. L. V.-kerk van Pietermaai het voorrecht, dat Z. D. H. Monseigneur H. J. A. van Ewijk aan haar nieuw en keurig altaar van den H. Rozenkrans 's morgens ten half acht ure de H. Mis kwam opdragen. Inmiddels waren van Otrobanda de Hoog Eerw. Heeren F. E. C. Kieckens en B. T. J. Frederiks, Huisprelaten van Z. H., J. C. Schermer en de Eerw. Paters A. Frie, V. Ebben en A. Cremer vande Buiten-parochies te Pietermaai in het nu half voltooide Convent en Missie-huis der Paters Predikheeren te zamen gekomen. Klokslag 9 uren stond Zijne Doorl. Hoogwaardigheid in vol ornaat en omgeven van zijne Missionarissen in de ruime refterzaal en intoneerde den lofzang tot den H. Geest *Veni Creator*. Vervolgens begaf men zich in processie naar den voorgevel van het nieuwe gebouw, waar Z. D. H. een monumentalen steen inzegende en dezen, na plechtige voorlezing van de latijnsche acte door den Eerw. Pater J. Onderwater, in den gevel plaatste.

Door den Zeer Eerw. Pater C. Reijnen, Vicaris Provinciaal der E. E. P. P. Predikheeren werd nu, evenals vervolgens door elk der E. E. Heeren en Paters, en ten slotte ook door den heer C. de Haseth, een fijn bewerkte steen gemetseld.

Na afloop dier plechtigheid steeg de lofzang *Te Deum* dankbaar hemelwaarts.

Dienzelfden morgen vereerde Monseigneur, begeleid door de Eerw. Seculiere en Reguliere geestelijkheid, de Katholieke jongensschool en de school van de E. E. Zusters met een bezoek, en betuigde zijne hooge tevredenheid over den voorspoedigen gang en de zeer bevredigende resultaten van dat katholieke onderwijs gedurende deze eerste vier maanden.

Den 27n Maart jl. is in het klooster en Studie-huis der Paters Predikheeren te Huissen bij Arnhem zacht en kalm in den Heer overleden de Zeer Eerw. Pater *Constantius v. d. Berg*.

De overledene was een eerbiedwaardig priester, die eenvoudig en oprecht voor 's Heeren aanschijn wandelde; een ware zoon van den grooten Ordestichter, den H. Dominicus; een der predikheeren, die hunne Orde—door de Hervorming in Nederland vernietigd—aldaar weder tot krachtig leven en hoogen bloei hielpen brengen; een *Magister* in de godgeleerdheid, en wel de eerste die sedert het herstel der Nederlandsche Dominicaner Provincie in dien hoogsten theologischen graad zijner Orde de gewijde wetenschappen in Nederland doceerde, en alle Dominicanen der laatste twintig jaren onder zijne leerlingen geteld heeft.

Ook de Paters Dominicanen-missionarissen in de Kolonie Curaçao vernamen per laatste mail met droefheid en weemoed het afsterven van den 69-jarigen grijsaard, hun aller voormaligen Prior, Magister en Confrater. In gezegend aandenken blijven ook onder hen aan deze zijde van den Oceaan 's mans edele gaven en hoogst weldadig leven, terwijl dankbare liefde jegens den Overledene hen allen vereenigt in de vurige bede: *Dat hij ruste in vrede.*

DONDERDAG e. k. zal 's morgens ten half zeven ure in de kerk van O. L. V. van den H. Rozenkrans eene plechtige uitvaart geschieden voor de zielerust van den Z. E. Pater Const. van den Berg.

— VRIJDAG, 17n April jl. werd 's morgens om 6 uren het lijk gevonden van den geitenwachter der plantage *Cas-abao* of Engelenberg. De factoor dier plantage F. P. werd omstreeks ten 9 ure door de Marechaussée van het 4e district gevangen weggevoerd. Reeds om 1 ure was des middags de Advocaat generaal met den heer Districtmeester op de plaats des onheils aanwezig om een gerechtelijk onderzoek in te stellen; ten 3 uren werd het lijk naar de stad vervoerd.

NOTICIA.

DIA MARTIS mitar di ocho ora di mainta Ilustrisimo Senjor Obispo H. J. A. van Ewijk a celebra sacrificio di Misa na altaar di Reina di S. Rosario den Iglesia di Pietermaai. Rev. Cura C. Blommerde coe Rev. Padre L. Jansen tabata asistent.

Mientra tantoe a jega den combentoe nobo di Padernan Rev. Curaan F. E. C. Kieckens, B. F. J. Frederiks, J. C. Schermer coe Rev. Padre Misionarionan di S. Rosa i Santa Maria, esta: Rev. Pader A. Frie, Ebben i A. Cremer.

Na 9 ora Monseigneur, bistir den toer ornado pontificial, a coeminza coe himno *Veni Creator* solemnidad di bendicion di un piedra monumental pa e cas nobo di Pader Misionarionan.

Despues di bendicion di piedra Rev. Pader J. Onderwater a haci lezamentoe solem di un pampel latino, koe mester keda wardar pa cordamentoe den muraja mees, i anto Su Ilustrisimo a pone e piedra monumental, koe toer Padre presentenan coe Senjor C. H. de Haseth a boeta tambe un otro piedra riba dié. Caba a toema lugar accion di gracias pa Dios coe himno *Te Deum laudamus*.

Tabata un honor grandi pa school católica di mucha homber i di school di Zusternan di Pietermaai, ora nos Ilustrisimo Senjor Obispoe coe toer Padrenan di Otrabanda, Pietermaai i Coenucoe a bin despues bisita nan, i principalmente pasobra koe nos por informa Padre i Majornan, koe tien jioe ó muchanan-ajá, com esakinan den e poco tem di cuater luna, segun examen di o dia-ai, a probecha di sinjanza di nan meesternan.

— Dia Biernes di seman pasar, mardugá, a socedé un desgracia grandi na plantage *Cás Abao*. Te Johannes Obispo, koe 15 anja largoe tabata un fiel wardador di bestia di e coenucoe-aí nan a haja mortoe banda di 6 ora. Fitor di *Cas-abao*, F. P. segun hende dici, a matéle; pa desgracia ó crimen, nan no sabi. Polies di district a bin arrestéle, 11 ora di mainta. Merdía a bai na lugar mees Advocaat Generaal coe Districtmeester, bai mira com e disgracia por a socedé. Na tres ora di atardi nan a hiba mortoe na Punda.

NEDERLAND.

Na een hevigen strijd van nagenoeg acht dagen nam de Tweede Kamer den 13n Maart de begrooting van Binnenl. Zaken met 70 tegen 1 stem aan tot een bedrag van *f* 12.036.843. De vrees, dat de rechterzijde met hare amendementen tot besnoeiing der onderwijsuitgaven de nederlaag zou lijden, is helaas! bewaarheid geworden. Met uitzondering van dat betreffende de bestaande subsidiën voor middelbare meisjesscholen, werden alle andere amendementen van eenige beteekenis verworpen. De liberalen waren allen op hun post om de moderne secteschool tot het uiterste te verdedigen, en behaalden de overwinning met behulp van den heer *Wintgens*, den conservatieven afgevaardigde voor 's Gravenhage, die tegen de meeste amendementen der rechterzijde stemde. De heer Wintgens was in die week de machtigste man in ons. Parlement, die de schaal der overwinning naar links of naar rechts kon doen overslaan, want door de afwezigheid van de

heeren *Bahlmann* en *Brouwers* stonden thans 43 liberalen tegenover 42 anti-liberalen. Het amendement tot schrapping der subsidiën voor de middelbare meisjesscholen, werd met 43 tegen 42 stemmen aangenomen, wijl de heer Wintgens in deze quaestie den liberalen weer den rug toedraaide en de heer Brouwers inmiddels weer ter vergadering verschenen was. De houding van den heer Wintgens wordt door *Tijd* en *Standaard* ten zeerste gelaakt.

——o——

GUATEMALA, 4 April. President *Barrios*, die de republieken van Centraal-Amerika onder één Centraal bestuur heeft willen vereenigen—waardoor de oorlog aldaar ontstaan is—heeft den dood op het slagveld van Chalchuapa gevonden.— Later werd dit bericht bevestigd.

ROME, 25 Maart.— De *Diritto* zegt in hare beschouwingen over de nederlaag van Engeland in Soedan, dat Italië zich genoodzaakt zal zien nogmaals een 2000 man naar Egypte te zenden, als het zich niet aan een gelijk lot wil blootstellen.— Kapitein *Gruppi* had heden een langdurig onderhoud met Koning *Humbert*.

MADRID, 5 April.— Op Witten Donderdag is in de Koninklijke Kapel een aanslag gepleegd op het leven van Koning Alfonso; vijf personen, die in dit feit betrokken zijn, heeft men gevangen genomen.

—Op enkele plaatsen in Spanje heeft zich de *Cholera* weder vertoond. Den 7n April hadden 30 gevallen te *Jativa* voor 7 personen een doodelijk gevolg.

BERLIJN, 4 April.— Over geheel Duitschland is de 70ste verjaardag van Prins von Bismarck feestelijk gevierd.— Men beschouwt de tegenwoordigheid van den Prins van Wallis op het 88ste verjaarfeest van Keizer Wilhelm als eene gebeurtenis van hooge politieke beteekenis.

—In 1860 waren in de beroemde kanonnen-fabriek van Krupp reeds 1764 werklieden geëmployeerd; in 1870 was dit aantal door den Fransch-Duitschen oorlog gestegen tot 7084; thans heeft Krupp 20.000 man aan het werk. De gezamenlijke huishoudens van deze werklieden vormen een bevolking van 65.381 zielen, waaronder 13,000 kinderen, die op het terrein van de fabriek zelf uitstekend onderwijs genieten. Later worden die kinderen gewoonlijk werklieden aan een der werkplaatsen. Tegen een lagen huurprijs wonen er in de huizen op het terrein 19.000 personen. Men krijgt verder eenig denkbeeld van de uitgestrektheid dezer werken, wanneer men o. a. leest, dat er dagelijks 3000 ton kolen worden verstookt en dat er 63 spuitgasten op het terrein zijn voor 't geval van brand.

—Men maakt thans in de werkhuizen van den Belgischen staat een locomotief, die voorzeker de zwaarste zal zijn, welke ooit vervaardigd werd, en die welke de meeste kracht zal kunnen ontwikkelen. De locomotief zal tien raderen hebben van meer dan meter middellijn en 75,000 kilo wegen. De oppervlakte der machine, voor het stoken gereserveerd, zal 160 vierkante meter beslaan; zij zal 3500 kilo steenkolen en 10,500 liter water dragen. De monsterlocomotief, die natuurlijk bestemd is om voor twee dienst te doen, ten behoeve van de zwaarste goederentreinen, zal op de Antwerpsche tentoonstelling te zien wezen.

—Tot ongeveer vijftien jaar geleden werden de Hongaarsche vorsten *Esterhazy* tot de rijkste van Europa gerekend. Men schatte hun fortuin op honderden millioenen. Een ervan liet een schouwburg bouwen, die slechts voor eene enkele voorstelling dienen mocht. Een ander legde een vischvijver aan op zijn dak. Een Esterhazy schoot te Parijs een paard dood, dat op 500,000 franks geschat werd, omdat de eigenaar meende, dat het te duur was voor een Hongaarsch magnaat. Men verhaalt van denzelfde, dat hij aan zijn jachthonden een bad van champagne liet geven, omdat een gezelschap van het drinken van champagne wat veel ophef maakte.

Door hunne onzinnige verkwistingen kwamen de Esterhazy's onder curateele en sedert eenigen tijd sprak men niet meer van hen. Maar nu is er weder een opgetreden, een graaf *Taffilo Festetics*, die van zijn vader een vermogen heeft geërfd, hetwelk hem jaarlijks anderhalf millioen geeft. Hij leeft echter of hij drie millioen te verteren heeft en zoo zal dit reusachtige vermogen wel verdwijnen. Hij heeft een hofstoet welke dien van menigen vorst overtreft; bouwt een paleis van drie millioen; heeft op elken Oostenrijkschen spoorweg een eigen salonwagen en op zijne jachtpartijen verdringt zich de adel.

Ook zijne gade, eene gravin Hamilton, ontziet geen geld. Waar zij zich ook bevindt, in Parijs, Londen, Pest of op hare goederen in Somogy, dagelijks moet haar uit Weenen een vat worden gezonden met „Hochquellwasser," omdat zij dit het liefste drinkt. Een glas van dit water kost haar te Londen meer dan de fijnste wijn.

PARIJS, 4 April.— De heer *Brisson*, voorzitter van de Kamer, is er in geslaagd een ministerie te vormen; het is volgenderwijze samengesteld:

Brisson, Voorzitter van den ministerraad en minister van Justitie;
Freycinet, minister van Buitenlandsche Zaken;
Allain Targé, minister van Binnenlandsche Zaken;
Clamageran, minister van Financiën;
Goblet, minister van Onderwijs;
Generaal Campenon, minister van Oorlog;
Carnot, minister van Openbare Werken;
Legrand, minister van Landbouw;
Hervé-Mangon, minister van Koophandel;
Sarrien, minister van Post- en telegraafwezen;
Admiraal Galiber, minister van Marine en Koloniën.

—5 April.— Er heeft eene anarchistische manifestatie plaats gehad.— De 150 millioen frs. het aanvullings-crediet door de Regeering voor de Tonking-expeditie aangevraagd, zijn door de Kamer toegestaan.

—De „Figaro" verklaart, dat zij in het afgeloopen jaar 2.383.000 frcs. netto winst maakte, waarvan 1.200,000 frs. tot reservefonds zijn afgezonderd. De aandeelen staan 1200 frs. tegen 995 in 1884.

Het nieuwe Fransche ministerie.

Het nieuwe Kabinet heeft den 7n. dezen zijn programma door den heer Brisson laten bekendmaken.

De *Binnenlandsche* politiek van de tegenwoordige regeering zal de republikeinsche krachten der natie tot eendracht, overeenstemming en samenwerking zien te brengen.— Hare *Europeesche* politiek zal zich kenmerken door „behoedzaamheid." In alle quaesties evenwel, die Europa tegenwoordig zoo ernstig bezighouden, zal Frankrijks regeering er naar streven, 's Lands hoogen rang onder de Mogendheden te handhaven.— Tegenover *China* blijft de regeering bij haren eisch van volstrekte eerbieding door genoemd Rijk van Frankrijks rechten, krachtens zijn overeenkomst met China en Annam in Tonking verkregen. China zelfs heeft die rechten bij overeenkomst verleden jaar erkend. Frankrijk nu, dat evenzeer den vrede als de eerbiediging zijner rechten begeert, zal des noods met de wapenen zien te verkrijgen, wat het langs vredelievenden weg niet verwerven kan.— Later, toen de Heer *Pirrin* eene motie had voorgesteld om Tonking te ontruimen, zeide de heer *Brisson*: „De tegenwoordige regeering wenscht den vrede, maar zal zich onthouden van iets te ondernemen, dat- zooals de ontruiming van Tonking op dit oogenblik—met Frankrijks eer en waardigheid zou strijden."

Tonking.

In het begin dezer maand waren de Franschen troepen gelegerd op de hoogten van *Deovan* en *Donoguan* (tusschen *Chu* en *Dongdong*).

Den 7n dezer kwam kolonel Giovanelli met versterkingen te Chu aan.— De Chineezen zijn nog steeds in hunne verschansingen te Dongdong.

De volgende bijzonderheden van den slag bij *Langson* worden gemeld. Generaal Negrier werd gewond, toen reeds 297 der zijnen gekwetst of gedood waren. De Chineezen gaven geen kwartier. Daarom besloot generaal *Herbinger* zijne artillerie en zelfs een gedeelte van de legerkas en den krijgsvoorraad in de rivier te werpen, en de muildieren bij zijn overhaasten aftocht tot vervoering der gekwetsen te bezigen.

Den 7n April telegrapheerde de Fransche gezant uit China naar Parijs, dat *Tsong-li-Yamen* een voorloopig vredesverdrag bekrachtigd heeft, dat namens Frankrijk door den heer Billot en namens China door den heer *Campbell* geteekend werd.— Uit *Pekin* werd dien dag gemeld, dat de vrede tusschen Frankrijk en China gesloten is, en wel op de grondslagen van het vroeger verdrag door bemiddeling van *Fournier* aangegaan.— Dit bericht werd voorts uit Honkong bevestigd, maar toegelicht met de vermelding, dat Frankrijk zijnen eisch van schadeloosstelling van oorlogskosten heeft laten varen.— Eindelijk wist men uit Parijs zelfs te verzekeren, dat de Chineezen binnen eene maand Tonking zullen ontruimen.

ENGELAND - RUSLAND.

Engeland, dat zich zoo spoedig mogelijk uit *Soedan* blijkt terug te trekken. — Wolseley immers geeft hoog op van de gevaren waaraan het leven der Engelschen tijdens de aanstaande zomerhitte zal zijn blootgesteld: en Generaal Graham, beweert men, heeft reeds last ontvangen om met *Osman Digna* in onderhandeling te treden — Engeland toont zich *officieel* tevreden over Ruslands antwoord, en Gladstone zelf (7 April) bekent rondweg, dat hij er niet aan twijfelt, of het Engelsch-Russisch geschil zal zonder tusschenkomst van eenige Mogendheid en dus langs den gewonen weg der diplomatie worden bijgelegd of vereffend.

Intusschen wil men in de hoogere zoo wel als lagere politieke kringen in Ruslands antwoord niets anders als eene ontwijking en een verlangen naar uitstel zien. In werkelijkheid echter zijn beide vredelievende mogendheden druk bezig, zich tot de tanden te wapenen.

Laatste berichten tot 10 April.— Bij eene botsing met Afghanische troepen aan de rivier *Mourghab* hebben de Russen de nederlaag geleden; *Pentjeh* is door de Russen bezet geworden; Lord Rosebery was op reis naar Berlijn, teneinde Bismarcks bemiddeling in de Afghansche quaestie in te roepen; te Berlijn en te Londen houdt men het uitbreken van den oorlog voor zeker en onvermijdelijk.

Rusland heeft aan de Generaals *Gourko* en *Kouropotkine* het commando gegeven over twee legerkorpsen voor Afghanistan; Lord Dufferin is door de inlandsche Vorstin te Rawulpindi dringend verzocht geworden, 70.000 man troepen bijtijds naar Afghanistan te zenden, met het doel om *Herat* te behouden, dat nu door Sir Peter Lumsden versterkt wordt.

Curaçao 14 April, 1885.

Mi muy estimado Amigoe Ipi.

Bon pascu! si ta un bon palabra pa coeminza es carta-akí. Sin duda lo bo a mira hopi cos mas bonitoe i majestuoso, koe nos, ma keré mi. nos també ta contentoe i a celebra coe muchoe goestoe es fiesta solemne.

Manera bo a corda a socedé. Dia luna, despues di octava di Pascu nos amigoenan a bini. huntoe cerca mi pa celebra segun coestumber un fiesta pascal. Nunca mi a mira nan contentoe manera es dia.

Tabata atardi 6 ora, koe nos amigoenan tabata uní? Bo kier conocé nan? ata, leza noema nan nomber: Sjon Charles, mi roeman (tabata na coenucoe koe nos a reuní, den mi cas, koe Charles ta biba aden pa awor) Boetsji Ben, Marti di Laguna, Reinas di Sebastiaan i compâ Nolli di S. Guan. Mi tabata contentoe coe mi amigoenas i nan a comporta nan famoso.

Nos a trata es anoche di hopi cos. Promer parti koe a ocupa nos tabata disgracia grandi di Colon. Ora mi a contà nan toer kiko mi a tende na Punda di es disgracia, compâ Nolli a respondé mi masjar secoe. „O esaí ta natural, warda noema lo nos mira mas cos socede." Mi no por larga pasa es palabra sin pidiéle un splicamentoe di su contesta. I compà Nolli a doena un splicamentoe asina koe mi kier copie pa bo mira, koe ta mas sabir, koe nos ta keré.

„Cobi", asina Compá Nolli tabata respondé mi, „bo kier un splicamentoe di es, koe mi a bisa: Haci mi anto un fabor di tendé mi. Mi dici, koe es koe a socede na Colon ta natural; i esaí ta berde. Eisá mi, mi amigoe, no ta den es tempoe koe mas koe nunca hopi goebiernoe kier bondona Dios foi sociedad. ¿Nan no ta taha meesternan di school di papia di Dios i su santa religion? Nan no ta larga blasfemia Dios su santa nomber di toer manera sin castiga es blasfemador? No tini hopi goebiernoe mees, toema p. e. Italia i Francia, manera mi a leza ajera ainda den courant, koe ta juda di blasfema contra Dios i pagá es koe ta ataca birtud i religion?"—Mi meste consenti toer palabra di compâ, koe mirando nos consentimentoe ta sigi. „Si cos ta asina, es ta: si nan ta cria hende na cas i na school sin Dios i sin religion, pakiko hende criar asina lo larga di comete toer crímen. Hende ta taha nan di no horta, di no mata, di no boeta candela, di no traicioná? sí Cobi, bisá mi: hende ta taha nan esaí, si no tien Dios?" Mi no a respondé, mi a doena sinjal noema di sigi. „*Naturaleza* lo bo bisa; naturaleza lo kita hende foi maloe. Ma ki cuenta mi tien koe naturaleza koe no sa castiga, i koe lo no doená mi nunca su recompensa. Mi ta repiti anto mi palabra. Es koe ta socedé na Colon ta masjar natural, pasobra hende koe a comete es crímen no tien frenoe di religion, i sin duda lo nos mira mas cos socede. Mi ta haja, koe toer disgracia koe nos ta tende, koe ta socede den es tempoe na mundoe, ta coeminzamentoe noema di catástrofe ó desgracia general, koe lo caba, coe toer goebiernoe, koe a bandona Dios foi di nan boeki di ley o ta mira e palabra „*Dios*," boetá como un palabra cubano, sin poder

Ipi, kiko bo ta bisa di es palabra di compà? Di berde é tien razon. Incredulidad di es sigloe ta disgracia di mundoe. Gracias, koe Dios tai, koe tien poder di stop es progreso terribel na un ruina general!

Despues di a trata es promer punta mi a haci nan un fabor di leza dos último carta, koe mi a ricibí di bo. Nan ta haja nan masjar bonitoe i curioso toch toer ta pidí bo di no risca bo curpa muchoe. Corda, Ipi, koe tantoe bon amigoe i conocir ta stimá bo muchoe i ta spera di mirá bo bon liger i coe bon salur, no mancaron, trobé. „Sí, Ipi no mester larga di scirbi nos mas hopi di e cos interesantenan,— ta asina *Boetsji Ben* dici— é ta sinja nos di e sortoe di cosnan-ai, koe nunca m'a kere koe por tini den mundoe.". Awor nos a coeminza papia trobé riba *Roma*, *Napels*, *Ischia*, té ora nos conversacion a bin ta bira riba un cos masjá pret.

Manera Ipi sabi mi ta biba pa awor cerca Punda i lo mi fica aí algun dia ainda. Natural mi amigoenan a puntra mí: „Com bai aí?" i mi por a respondé nan, koe té awor, mi tabata contentoe: un cos noema ta fadá mi, es ta; koe si mi kier fica un anoche na Pietermaai, ta imposibel, koe mi ta cohé sonjo, pasobra toer anochi un egército di cachor di toer clase ta sali foi diferente cueba i ta coeminza un batalja coe nan boca, koe ta insoportable di tendé. Mi no ta comprende pakiko polies no ta taha es senjoresnan di grita asina. Figura, koe un hende lo haci un burengerucht asina. Unbé lo nan stopé i en casoe koe lé no kier, le doené un anoche sosiegoe na provòost. ¿Pakiko anto nan no ta stop es cachornan, ó si nan no por stop nan, pakiko nan no ta caba coe nan? Sin duda tien algun cientoe cachor sin donjo, koe por mantené nan. Ta hamber, koe ta haci nan corré na caja i declara nan gera coe nan roeman. O lo tien aki també koe lo kere, koe cachor ta baal meescos ó podeser mas koe hende. Ora mi a papia asina, compâ ha-

riendo ta saca un papel foi su sacoe i dici: „O compá Cobi, bo ta papia di halzamentoe di cachor, permiti koe mi ta leza algun palabra, koe un di es sorto di cachor segun idea di civilizacion di es sigloe a papia coe su roemannau mees ilustrado coené."

„Leza, leza! nos toer tabata respondé. Esaí sí, nos kier tende." I compá i leza e sigiente parodia:

PROMER AJA I AWOR-AKI.

Consideracion riba estado di otro tempoe i di wendla di mi companjer di naturalezanan

DI

Castor Boekdak.

Den di e dianan aki mi a leza den courant di cachor koe, danki pa trabao diligente di luitenant Salomon e nobel bienhechor di nos raza, nan a habri un institucion, koe ta satisface un necesidad koe nos ta sinti ta hopi tempoe caba, i koe tabata ricibi generalmente coe alegria den e cirkelnan di cachor mas fini. Mi ta meen e institucion nobo di *banjo di cagoe, coe kamber di seca*, koe di toer manera mi por recomenda na mi companjer cachornan.(*)

Di berde nos no sabi, kiko lo nos gaba mas, e institucion di banjo asina a propósito, e limpieza sin igual, e sirbici coe asina tantoe atencion of e magnífico restauracion (sirbici di coemida) koe ta huntoe coe e institución. I kiko ta doena toer esaí balor di mas grandi, ta sin duda e companía scohir, koe semper hende ta contra ai. Nunca hende meste tene miedoe di ta ai cerca ningun cachor di caja of sorto di canajanan-ai. Pa un banda tin di gradici esaí na e prijs haltoenan koe ta tene e cachor grofnan aleuw, maar di otro banda també na e circunstancia koe un cachor di mal raza semper ta hajélo mas of ménos *coené*, está, tadar den un sociedad di cachor di luhoe. Cora koe ta, nan ta keda afó i esaí ta haci koe den di e bicitador regalarnan di e institucion, ta reina semper un tono di conversacion social i alegre. Cachornan koe semper ta asina reserbá riba caja coe mi, ta konopa sin corda conbersacion di mas íntimo.

Esaí mi a obserba foi mi promé bisjita, despues koe mi a salí foi stortbad (banjo di gieter). E banjo di gieter of di choronan-aí ta traha di manera mas magnífico; di toer banda hende ta haja riba su curpa e spruit di awanan: koe ta asina frescoe i coe esaí bo constitucion koe den banjo di bapor-ai di soda a bira un poco zwak, ta bolbe haja su forza i energía. Despues di esaí, koe un hende tabata bon fregá coe panja limpi i secoe, si e legge un poco riba un di e diven (canapé)—nan, ante unbé ta sinti un efecto di mas agradabel.

Banda di mi tabatin un cachor bien deftig. Forma di su cabez, miramentoe sabí di su wowo grandi pretoenan, su nanisji haltoe bon formar, maar principalmente su bigote grandinan, no tabata laga ningun duda riba su raza. Parce koe mi també a jama su atencion.

„Boekdak?" el a puntra coe un grimlach agradabel. „Sí Senjor" mi a respondéle. „I mi tien honor di papia coe Senjor Mylord Poedel."—na bo sirbici " e dici coe mi. „Bo'n ta un dicipel bieuw di gimnasio di cachor?" „Pordon, mi a respondéle, mi a ricibi mi educacion den instituto di profesor Cachorus"—E instituto aí tien fama den henter Europa," Senjor Mylord Poedel dici, i el a lora su curpa bon den su kleedji di seca. Esta troca, mundoe a troca den e ultimoe aujananakí. „¿Kende por a corda binti cincoe anja pasar, tem ta hende só por tabatin fortuna di haja un educacion drechi, koe awe toer cachor di rang decente por recibi un educacion científico?"

„— Bo ta papia drechi, Senjor."

— „Nan mester a bisa nos welanan padilanti, koe un dia lo nos bin banja den den un institucion manera es aki!"

— „Sin duda lo nan a kere koe ta cuenta di nanzi."

— „O Senjor, bo no a conta tempoe bieuw-ajá. Es ajá tabata un tempoe maloe pa nos raza."

— „Sin duda, e tem-ajá hende tabatien toer sortoe di mal kerementoe riba cachor.

— „Sí, ta berde, maar papiar den nos, ai, no tabata sin razon."

— „Di berdè bo ta kere asina?"

— „Sigur, maské di ningun manera no tabata nos culpa. Figurabo, Senjor, koe e tem aja nan tabata trata nos manera bestia. Generalmente un cachor no tabatien otro ocasion di toema un banjo, sino den lodo di kaja of den awasí, i esnan koe tabatien un posicion masja bon, toer dia Sabra anochi, tabata hinkar den un awa koe henter famia a banja aden, i koe nan tabata probecha pa banja nos promé nan hiba e awa na Maritji. Wel, tabatin nada particular koe nos no tabata hole lavender ui rosoeí?"

— „Sin duda, esaí ta di comprende, i ta p'esaí mes koe hendenan di e tem ajá tabata haja nan pagamentoe merecí pa nan *inbestialidad*."

— „Sí, i no t'esaí só nan tabata sufri, pasobra nan idea *inbestial* no solamente tabata causa grandi perhuicio na curpa di nos wela nan, maar tambe na nan alma. Pasobra ora nan tabata kere di spacha nos koe algun wesoe bieuw pa nos unicoe coemida, nan tabata lamanta envidia den nos coerazon i asina hendenan mester a paga nan sicateria coe un guerra eterna dea nan favoritanan."

— „Bisa mas bien den nan protectornan," mi dici coenéle.

— „Net asina, den nan protectornan. Ora nan ta mira nos muchoe mas abao koe nan mes, nan tabata jage nos foi nan mesa i cama, i nan tabata manda nos p'átras den coerá bai droemi riba tera basji hendenan tabata haci pasionnan di mas robez lamantá den nos alma. I tabata natural, pasobra asina prés nos sjon tabata trata nos asina maloe, nos tabata caba nos rabia mordiendo toer straujero koe jega banda di nos."

— „Nan no tabata merecé mihó," m'a grita coe indignacion. „E palabra di *cachor* no tabata un palabra di insulto, i e manera di papia i *tratá manera un cachor*, no tabata expresion di mal tratoe di mas cruel?"

— „Kiko mi kié bisá bo," Senjor Mylord Poedel dici, „den fonlo di asuntoe, toer e extravaganeia imbestialnan ai no tabata sino fruta di un teoria danjoso."

— „Ki teoría?"

„Den e tem di ignorancia ajá, hende tabata kere sigur koe tabatin un diferencia berdadera den hende coe bestia, koe solamente nan por a obra segun nan boluntad liber, mientras bestia mester a sigi ciegoe nan instinto natural, i nada mas. Ta p'esaí també, koe nan tabata keré koe inmortalidad tabata toca na hende só.

— „Esta un miskinja di alma terribel!"

— „Sin duda tabata un mal teoría, maar e tabata reina den hinter sociedad. Tabata wardá pa nos siglo noema, di reconoce, koe hende cuantoe mas, ta mas haltoe koe bestia di un manera gradual, es tá, koe hende no ta nada mas koe un bestia di organizacion mas fini."

— „E superioridad-aí mees mi a ninguele toer," mi a grita indignar. Koe hende di den ciertoe cos ta un poco mas haltoe koe nos, mi ta coembini: maar den hopi otro cos ta nos ta muchoe mas haltoe koe nan. Nombrá mi un hende só koe por haja sabi hopi mijl aleuw i solamente pa holó, koe un bestia di mondi ta den ciertoe mondi p'é sigiéle, of koe por conocé un lenzoe di sacoe labá, gumá i striká di kende é tá."

— „Podisé un antispiritista, of un spiritista; al fin toer dos, nan di, por haci meescos."

— „Podisé, maar esaí lo no ta mas koe un excepcion, koe ta confirma e regel. Di religion, filosofía i e cosnan koe nan ta jama ciencia, nos no tieu ningun idea, maar larga mi puntrá bo kende ta asina trahadó manera un cachor di mas fini, asina balente manera un tigrero, asina lihé manera un librel, coe asina pacensji manera un cachor jagdor, of asina fiel manera un New-foundlaader?"

— „Ainda bo por a pone acerca: asina spiertoe manera un poedel," mi contrario a observa un poco picá."

— „Mí a sinti mi cara bira corá i m'a gaguea un poco velege Pardon."

— „Mi ta bisá bo un bez mas," asina e Senjor bieuw a sigi, „e teoría-aí tabata robez, maar nos meste reconoce koe nos sociedad di awor a kibra henteramente coené. Idea bestialnan a bira poco-poco un bien di hinter humanidad."

— „Amí lo no papia asina," ni a responde, „te ainda tieu basta hende koe ta kere nan mees muchoe mas haltoe koe un bestia."

— „E poedel a hisa su schouroe i e dici: „Kiko lo nos papia di esaí? Ta sorto di fenómeno di odio di raza, koe no ta larga di parce algun bé."

— „I bozalnan anto?" mi a puntréle.

— „Esaí ta te ainda un mancha riba humanidad," tabata su respondi. Maar ja nos ta mira un gran movimientoe pa stop di usa nan. Cada dia nan ta reconoce mas i mas koe ningun hende tin derecho di pone bozal na nos boca, nos koe ta asina igual na hende."

— „Maar contra di esaí tien hopi otro, koe ta toema rabia di cachor (hidrofobia) manera un pretext pa nan haci usoe di bozal."

— „Ta net asina, i ademas nan ta loebida di promé koe casi semper ta nan mees ta causa koe e maloe aí ta taca cachor, pasobra nan no ta percura pa nos bebe awa na tempoe; i dos nan no ta reflexiona koe mees derechi mester a haci nan pone boca di hende tribí i soberbe na bozal." Maar lo jega tempoe koe solamente lo haja un bozal di cachor, den museonan di anticuario (cos di tem bieuw) manera un curiosidad; ainda mi tin speranza di biba mira, koe lo nan reconoce generalmente koe movimientoe liber di un cachor só no por ta comparar coe locura di cincuenta hende—pasobra ta semper muchoe ainda.

— „I ainda bo ta larga *vivisecciou?*" (arte di studia curpa, nervio, bena, sanger, wesoe etc. di animal biboe).

— „N'esaí ainda ta bini mas a propósito kiko mi a bisa di bozal. Mientras tantoe hende ta mira un bestia manera mas abao koe n'e, manera un cos criar pa su sirbici, l'é por sigura koe salud di un hende inmortal só no ta coemprá muchoe caro coe mortoe di un tauw di cachor. Maar foi tem hende ta reflexiona koe un cachor ta su pareuw, un criatura coe mees derechi, maské di otro naturaleza, fó di e tem-aí lé meste confesa koe viviseccion ta un gran crimen."

— „Pa bon di hende meescos koe di cachor," mi a obserba, „por ehempel nan por a trata di haci hende pobernan sirbi pa viviseccion pa placa. Sin dula lo nan haja hopi, pasobra hopi esposo cansar di nan muher of di nan jioe lo nan por ofrece nan pa viviseccion, coe fin di haja un ke salí foi probeza maské ta pa algun dia numa."

— „Papiar den nos," e poedel dici den mi orea, „algun dia nos lo meste jega n'e fin-aí. Promé-ajá hende tabatin toer cos, pa nan só; awé ja ta diferente i tien mees bon lugar di refugio pa bestia na mester, koe pa huerfano, homber i muher bieuwnan. Asina poco-poco lo nos bai p'adilanti i ja nos a gana un schreti riba hende pobernan. Nan por goza di asina un institucion di banjo? Mas bien lo nan por haci di criar-aki pa sirbi nos, i asina també poco-poco hende lo bira henteramente catiboe di bestia emanciparnan. Ki balor nos no ta representa caba di e dia-aí!

— „Pa menos di mil gulden ningun hende lo por haja un di nos, mientras, kende lo paga ni binticinco gulden pa un hende pober? I porvenir ta pertenece solamente na hopi placa. Es koe tien un capital grandi ta donjo di presente i „Senjor di porvenir!"

Jegando n'e puntoe-akí nos tabata henteramentoe secoe caba i nos a sosega basta; asina anto nos a salí foi camber di seca. Senjor *Mylord Poedel* a drenta un ratoe den barbería pa larga nan krul (o kler) su laña, maar amí, koe di naturaleza mi tabata senoe, m'a keda unbé henteramente klaar i na orde.

— „Tabata un pleizir masjá grandi pa mi," mi dici, „di haci conocir coe bo. Mi nomber ta *Castor Boekdak*."

— „Mylord Poedel," e otro dici coe un compliment. „No tabata menos agradabel pa mi di haci conocir coe bo."

Refleccionando riba e combersacion interesante-aí m'a coré bai mi cas; mi tabata masjar animar i henteramente persuadir di kiko Senjor Poedel a bisá mi, mi a repeteere den mi mees. Porvenir ta pertenece na nos, esta na cachornan.

Bo por comprendé com nos a hari. Ma ta berde, Ipi, poco-poco hende ilustradonan koe tin nan idea loco lo no diferencia muchoe mas di un cachor. Asina leuw hende ta baha su mees, si el ta ninga nos santa religion. Ningando berdad revelar di Dios, inspirar di Spiritu Santoe, nan ta forzar pa razon natural di kere cos di mas loco, koe falsedad di dié por ta sintir di hende mas ignorante, basta koe su huici no ta danjar den orguljoe i indecencia.

Tabata 10 ora di atardi, koe a caba nos union interesante koe a sera nos mas duroe den un amistad berdadera fundar riba Dios i su santa religion.

Toer mi amigoe reunir es anochi-aí a pidí mi di coemindá bo. Ricibí anto coe toer gustoe es coemindamentoe di mama.

Bo Amigoe,

Cobi.

(*) I cualkier di nos lector, koe por corda koe e parodiá aki ta bai moechoe aleuw, nos ta jamá nan atencion riba un aviso koe poco tem pasa a salí den un Courant aleman, camina realmente nan a anuncia un *Dampft Bod- Anstalt für Hunde verbunden mit Frozkenstube*, koe lo ta habri foi siete ora di mainta té ocho ora di anochi.

MOVIMIENTO MARITIMO.

(*De la Oficina-Maritima*).

ENTRADAS.

Abril 10.

Balandra venezolana *Calypso*, de Pto. Cabello, carga frutas.
Goleta colombiana *Amistad*, de Rio Hacha, carga café y dividive.
Vapor inglés *Avon*, de Sabanilla.
Goleta holandesa *Perseverancia*, de San Pedro de Macorís, carga plátanos y cocos.
Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.
Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga carbon y leña.
Balandra holandesa *Mina*, de arribada.

Abril 13.

Barca inglesa *Mary Mark*, de Liverpool, carga carbon de piedra.
Balandra venezolana *Enriqueta*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Abril 14.

Goleta holandesa *Siona*, de Bonaire carga sal.
Vapor de guerra español *Fernando el Católico*, de San Juan de Pto. Rico.
Goleta haitiana *Helena*, de Aux Cayes y Jacmel, carga café.
Goleta holandesa *Cleopatra*, de Maracaibo, carga panelas, cogollos y frutas.
Vapor americano *Philadelphia*, de La Guayra y Pto, Cabello, con carga para Nueva York.

Abril 15.

Balandra holandesa *Marie*, de Bonaire carga carbon, leña y dividive.
Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga sal.
Goleta colombiana *Lamia*, de Rio Hacha carga ganados, mulas, cueros, dividive.
Vapor americano *Maracaybo*, de Maracaibo, con carga para Nueva York y 171 bultos para ésta.
Vapor americano *Cardenas*, de Nueva York, con carga para Maracaibo y 2800 bultos para ésta.
Goleta venezolana *9 de Agosto*, de La Vela de Coro, carga café y cueros.
Goleta venezolana *Carolina*, de La Vela carga café y cueros.

Abrl 16.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire carga sal.
Goleta holandesa *Minerva*, de Aruba, carga dividive y aloe.
Goleta venezolana *Lafayette*, de Goajira via La Vela de Coro, carga dividive y ganados.
Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Abril 17.

Bergantin goleta noruega *Frittjof*, de Rotterdam, carga diversos. Consignatarios, Jeudah Senior é hijo.
Balandra holandesa *Del Cármen*, de Bonaire, carga carbon y leña.
Goleta holandesa *Brillante*, de Demerara, carga ron.

SALIDA.

Abril 10.

Vapor aleman *Silesia*, para Pto. Cabello, La Guayra y los demas puntos de su itinerario, carga 650 sacos dividive, 180 cajas aloe. 47 barriles diversos.
Balandra holandesa *Momo*, para Bonaire.
Goleta venezolana *Carmelita*, para Pto. Cabello.
Balandra holandesa *Phenix*, para Bonaire.
Goleta venezolana *Progreso*, para Juan Griego.
Goleta venezolana *Ma Belle*, para Maracaibo.
Vapor holandés *Prins Maurits*, para Pto. Cabello, La Guaryra, Trinidad, Demerara, Paramaribo y Havre.
Vapor inglés *Avon*, para Pto. Cabello, La Guayra y los demas puntos de su itinerario, carga 400 sacos dividive y 3 paquetes quina.

Abril 13.

Balandra holandesa *Zilia*, para Bonaire.
Goleta venezolana *Moises Salas*, para Maracaibo.

Abril 14.

Goleta holandesa *Otilia*, para Rio Hacha.
Goleta venezolana *Carmelita*, para Pto. Cabello.
Balandra holandesa *Zephyr*, para Bonaire.
Balandra holandesa *Julia Elizabeth*, para Aruba.
Vapor de guerra *Fernando el Católico*, para Colon con escala en Sabanilla.

"Impr. de la Libreria de A. Bethencourt e hijos"